

Nr 539

Av herr **Lundberg**, om underlättande av radio- och TV-sändningar från riksdagsdebatterna.

I riksdagsdebatterna ges ofta uttryck för behovet av rationalisering och anpassning till den tekniska utvecklingen. Men när det gäller förändringar och rationalisering i riksdagen är man obenägen att ändra något, och varje anpassning till utvecklingen möter starkt motstånd. Det påpassliga utnyttjandet av nya vetenskapliga och tekniska hjälpmedel, som utmärker exempelvis den svenska industrien, har inte någon motsvarighet i den svenska riksdagen. Att vi människor i våra vanor är synnerligen konservativa är ett omvittnat faktum. Vi anser det oklokt, när en del arbetargrupper i något fall opponerar sig mot en rationalisering, och pekar på hur felaktigt det var att man förstörde maskiner etc. i industrialismens början. Men samma föråldrade syn på en rationalisering tar sig i riksdagen alltför starka uttryck i dess förhållande till radion och televisionen.

Genom dessa två kommunikationsmedel skulle riksdagen ha möjlighet att bättre än någonsin tidigare komma i kontakt med praktiskt taget alla medborgare i vårt land och ge dem möjligheter att följa den samhällliga debatten, sådan den återspeglas i kamrarna, och därmed skapa ett ännu aktivare intresse än hittills för samhällsutvecklingen.

Detta förutsätter att riksdagen verkligen ger radio och TV fullgoda möjligheter att följa den samhällliga debatten och skapa en levande direkt kontakt mellan den beslutande riksförsamlingen och medborgarna. I det avseendet har hittills mycket brustit, även om vi under radions och televisionens tid haft möjligheter att göra direkta sändningar från riksdagen och en förbättring kunnat iakttagas. Av den överväldigande delen av vårt folk, som varken direkt eller på annat sätt haft möjligheter att få nödiga informationer, har denna kontaktmöjlighet hälsats med stor tillfredsställelse, även om esteter och andra är räddhågade för att medborgarna skall få ökad insyn i riksdagsarbetet.

Då riksdagen har att bedöma sitt förhållande till radio och TV i detta avseende gäller det inte att utestänga utan tvärtom att aktivt delta i arbetet på att dessa media kommer till vidgad användning. Riksdagen bör därför i samarbete med Sveriges radio skapa de bästa möjliga tekniska och andra förutsättningar för att öka och effektivisera radions och TV:s verksamhet i riksdagen.

Riksdagen bör därför, bland annat i samarbete med Sveriges radios tekniska experter om de finner det ändamålsenligt, inmontera permanenta serviceledningarna för radions och televisionens behov inom riksdagshuset. Detta är för övrigt en angelägenhet som är av intresse inte endast för radio och TV utan även för riksdagens ledamöter och funktionärer, för vilka de tillfälliga anordningarna med kablar etc. i korridorer och trappor innebär ett störande moment.

Likaså bör riksdagens kamrar rationalisera sitt arbete i så måtto att en rimlig begränsning av talartiden för ledamöterna åstadkommes exempelvis så att varje ledamöts talartid maximeras till sammanlagt 30 minuter, repliktiden inräknad, varvid dock talmannen om synnerliga skäl föreligger skall kunna medge en förlängning med högst 10 minuter.

Jag vill starkt betona, att när radion och televisionen av naturliga skäl fått tillträde för att stanna i riksdagen, så är det i allra högsta grad ett riksdagens intresse att de båda i fortsättningen och i ökad utsträckning beredes möjlighet att verka som förmedlande länk mellan riksdagen och medborgarna i övrigt. Denna utveckling kan vi lika litet nu som när tidningarna gjorde sitt »intåg i parlamenten», som ju av de rädda ansågs så farligt, motsätta oss. Pressen, radion och TV är viktiga, ja oumbärliga förmedlings- och opinionsbildande organ, som en sund parlamentarism och en demokrati inte skall stänga ute, varför vi i stället bör vidga dess olika möjligheter att mera effektivt verka i vårt samhällsliv.

Riksdagen kan inte räkna med att allt framgent arbeta i en traditionsenlig avskildhet. I folkstyrets intresse ligger att folkrepresentationen tillvaratar alla de möjligheter den har att stå i så nära kontakt med medborgarna som möjligt. Bland de effektivaste vägarna till att ernå detta i vår tid är radion och televisionen. Riksdagen har skyldighet både mot sig själv och mot medborgarna att utnyttja dessa vägar som ett utomordentligt värdefullt komplement till tidningspressen.

Med hänvisning till det anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta,

att riksdagen i samarbete med Sveriges radio vidtager tekniska och andra anordningar inom riksdagshuset för att underlätta radions och televisionens arbete,

att hos Sveriges radio anhålla om direktutsändning i dess helhet av remissdebatten vid riksdagens början samt i övrigt i största möjliga utsträckning, vid de tillfällen då större frågor skall behandlas i kamrarna, samtidigt i radio och TV utsända hela debatterna.

Stockholm den 27 januari 1960

John Lundberg